

Protocol d'actuació enfront la hipertensió arterial en edat pediàtrica

2026

Pediatría ACEBA

La hipertensió arterial en edat pediàtrica

Objectius

Concepte

Infants de risc d'HTA en l'edat adulta

Determinació correcta de la tensió arterial

Cribatge d'hipertensió arterial

Diagnòstic

Maneig de la HTA a l'Atenció Primària

Annex: Taula de TA normalitzades en funció del sexe, l'edat i la talla

Pediatría CAP Les Hortes

Almudena Sánchez Vázquez

Pediatra

EAP Poble Sec (CAP Les Hortes)

Data elaboració: 19/08/2025

OBJECTIUS

Detectar precoçment la hipertensió arterial en població pediàtrica, establint criteris diagnòstics estandarditzats i fiables. Promoure el seguiment i tractament adequat per prevenir complicacions a llarg termini. Garantir una actuació homogènia dels professionals sanitaris mitjançant un protocol consensuat.

CONCEPTE

La hipertensió arterial (HTA) es defineix com una tensió arterial sistòlica (TAS) i/o una tensió arterial diastòlica (TAD) que de forma reiterada es manté al percentil 95 o per sobre d'aquest. Aquests valors depenen del sexe, l'edat i la talla de l'individu, segons normogrames validats (Annex 1)

Què vol dir de forma reiterada?

INFANTS DE RISC D'HTA A L'EDAT ADULTA

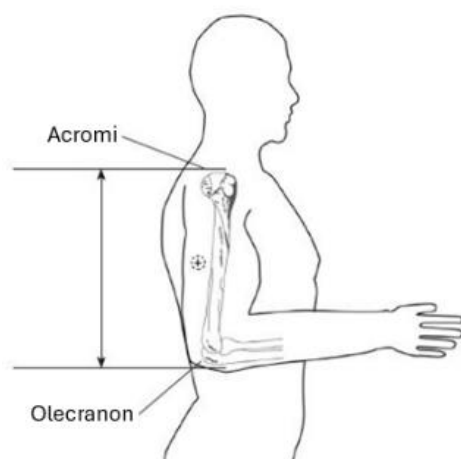
- Individus que presenten valors de TAS i/o TAD per sobre del percentil 90 per a la seva talla, sexe i edat en tres determinacions separades entre elles per tres setmanes.
- Antecedents personals o familiars de malaltia renal, infeccions de vies urinàries, hematúria o proteïnúria.
- Trasplantament d'òrgans sòlids, malignitat o trasplantament de medul·la òssia.
- Obesitat i sobrepès.
- Fàrmacs que augmenten la tensió arterial (corticoides, metilfenidat...)
- Cardiopaties congènites (intervingudes o no).
- Síndrome d'apnea-hipopnea del son (SAHS).
- Displàsia broncopulmonar.

- Prematuritat (<32 setmanes), baix pes, creixement intrauterí retardat (CIR), cateterisme umbilical o qualsevol complicació neonatal que requereix ingrés a la Unitat de Cures Intensives Neonatals (UCIN).
- Evidència d'hipertensió intracranial.
- Diabetis mellitus.
- Malalties sistèmiques associades a la hipertensió arterial (neurofibromatosi, esclerosi tuberosa, drepanocitosi, síndrome de Williams...).
- Fills de pare o mare amb HTA en tractament.

DETERMINACIÓ CORRECTA DE LA TENSIÓ ARTERIAL

- El pacient ha d'estar relaxat i en silenci, assegut o en decúbit supí.
- Utilitzar braçals de la grandària adequada: ha de cobrir almenys 2/3 de la longitud del braç, amb una zona inflable que no es sobreposi sobre ella mateixa però que cobreixi com a mínim el 70% de la circumferència del braç.

La mesura de la circumferència del braç per triar el maneguet adequat s'obté en el punt intermedi entre l'acromi i l'olècran.

- Mesurar la tensió arterial (TA) a l'extremitat superior dreta.
- Utilitzar dispositius validats per a la determinació de la tensió arterial en nens, però caldrà confirmació en almenys una ocasió per mètode auscultador si s'obtenen xifres suggestives d'hipertensió arterial.

CRIBATGE D'HIPERTENSIO ARTERIAL

edat	6 m	9 m	12 m	18 m	2 a	3 a	4 a	6 a	8 a	10 a	12 a	14 a
sense factors de risc							X		X	X	X	X
amb factors de risc	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

- Als quatre anys s'ha d'incloure, en tots els individus, la determinació de la TA a les 4 extremitats per a cribratge de coartació aòrtica oculta.

Valors patològics:

- Diferència entre braços >15 mmHg sistòlica suggereix estenosi d'artèria subclàvia
- Diferència entre cames >15-20 mmHg sistòlica = suggereix estenosi d'artèria femoral o ilíaca
- Diferència entre cames i braços >20 mmHg suggereix coartació d'aorta

DIAGNÒSTIC

Un cop mesurada la TA, es compara amb els normogrames per determinar el percentil segons edat, sexe y percentil de talla.

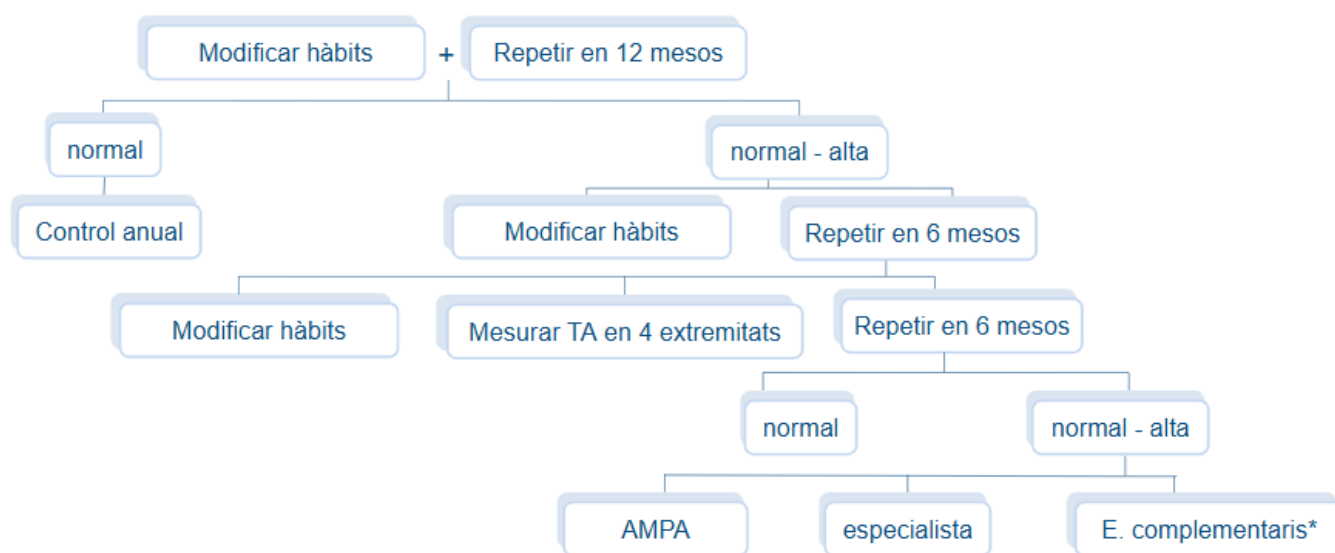
En cas que la talla o la xifra de TA de l'infant es trobi entre dos valors de la taula, s'ha d'arrodonir al valor més proper.

Segons el percentil en què es trobi, es defineix tensió arterial

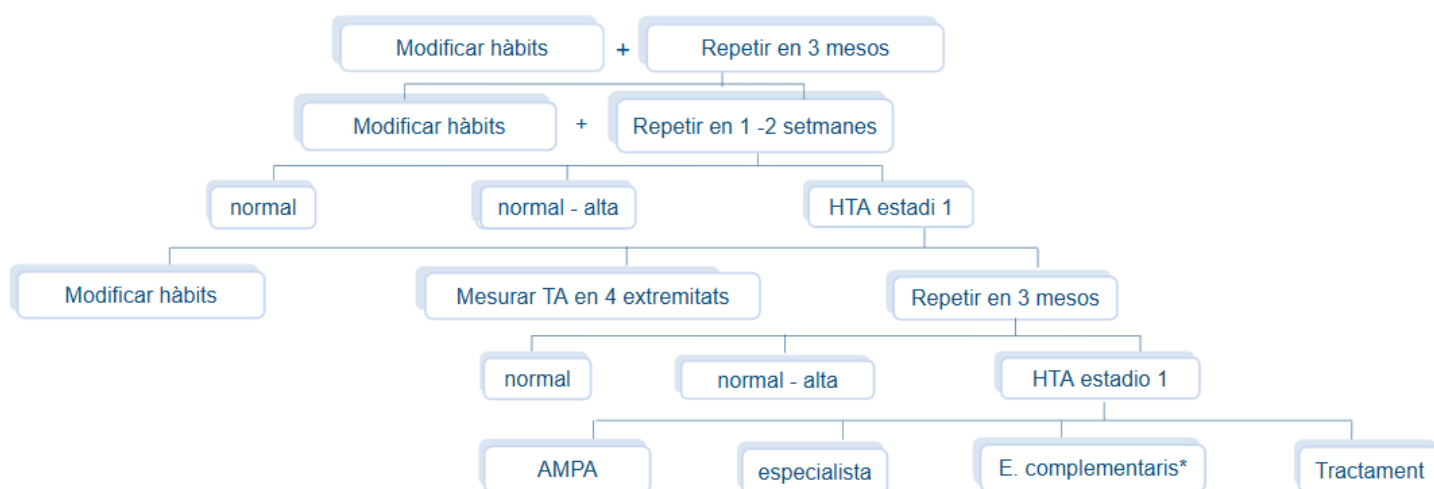
- Normal: < P90
- Normal-alta: P90 – P94
- HTA grau 1: P95-99 + 5mmHg
- HTA grau 2: >P99 + 5mmHg
- HTA sistòlica aïllada: TAS ≥P95 i TAD <P90
- HTA diastòlica aïllada: TAS<P95 i TAD≥P90

MANEIG DE L'HTA A L'ATENCIÓ PRIMÀRIA

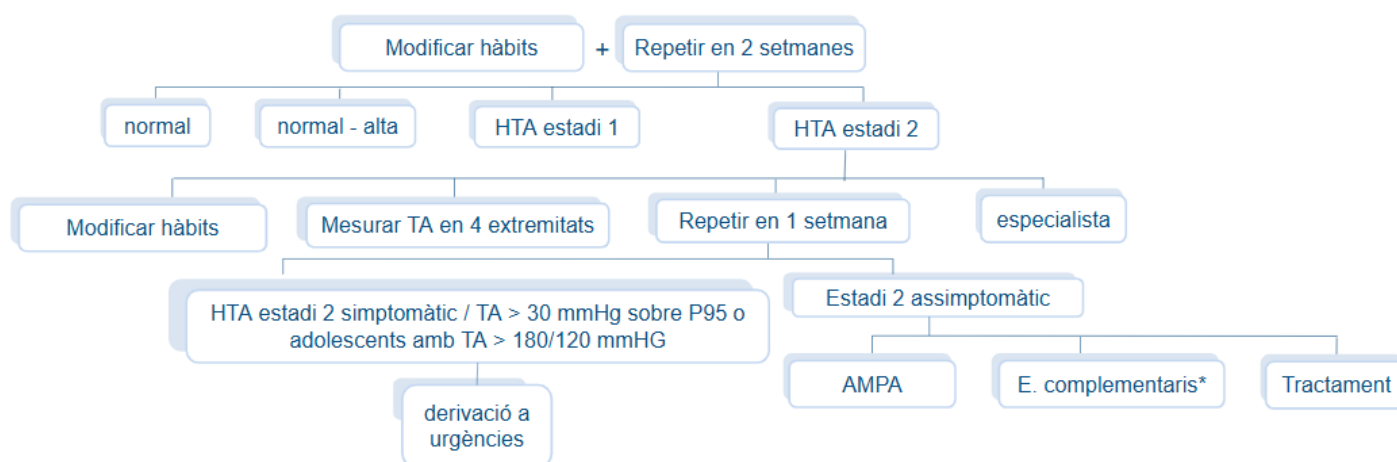
TA NORMAL – ALTA: un cop confirmada com a persistent:

HTA ESTADI I: un cop confirmada com a persistent:

HTA ESTADI 2: un cop confirmada com a persistent:

* Ecografia doppler renal, ecocardiograma, EKG i analítica de sang (creatinina, cistatina C, renina, aldosterona, cortisol, funció tiroïdal, sodi, potassi, calci, glicèmia, triglicèrids, colesterol total, LDL i HDL) i orina (índex albúmina/Cr y proteïna/Cr en mostra aïllada de la primera orina del matí).

AMPA: automesura domiciliària de la tensió arterial. Prestarem un tensiòmetre, amb maneguet adequat que hauran de retornar a la visita d'entrega de resultats.

- Mesurar la TA almenys 3 dies (millor 6-7 dies) al matí i a la nit.
- Les xifres de normalitat en l'AMPA són diferents que les emprades a la consulta.

La xarxa Europea HyperChildNET (www.hyperchildnet.eu) disposa d'una calculadora en línia que permet la valoració de les xifres en cas de determinació mitjançant AMPA i a la consulta:

AMPA

TA EN CONSULTA

El control clínic del pacient serà realitzat per infermeria fins a la confirmació d'HTA a l'AMPA. En aquell moment, es remetrà a consulta amb pediatra (excepte amb HTA estadi 2 simptomàtic o amb TA >30 mmHg sobre P95 o adolescents amb TA>180/120, que requereix derivació immediata al servei d'Urgències).

ANNEX: TAULA DE TA NORMALITZADES EN FUNCIÓ DEL SEXE, L'EDAT I LA TALLA

NENES

Edat (anys)	Percentils de TA	TAS (mmHg). Percentils de talla							TAD (mmHg). Percentils de talla						
		p5	p10	p25	p50	p75	p90	p95	p5	p10	p25	p50	p75	p90	p95
1	p90	97	97	98	100	101	102	103	52	53	53	54	55	55	56
	p95	100	101	102	104	105	106	107	56	57	57	58	59	59	60
	p99	108	108	109	111	112	113	114	64	64	65	65	66	67	67
2	p90	98	99	100	101	103	104	105	57	58	58	59	60	61	61
	p95	102	103	104	105	107	108	109	61	62	62	63	64	65	65
	p99	109	110	111	112	114	115	116	69	69	70	70	71	72	72
3	p90	100	100	102	103	104	106	106	61	62	62	63	64	64	65
	p95	104	104	105	107	108	109	110	65	66	66	67	68	68	69
	p99	111	111	113	114	115	116	117	73	73	74	74	75	76	76
4	p90	101	102	103	104	106	107	108	64	64	65	66	67	67	68
	p95	105	106	107	108	110	111	112	68	68	69	70	71	71	72
	p99	112	113	114	115	117	118	119	76	76	76	77	78	79	79
5	p90	103	103	105	106	107	109	109	66	67	67	68	69	69	70
	p95	107	107	108	110	111	112	113	70	71	71	72	73	73	74
	p99	114	114	116	117	118	120	120	78	78	79	79	80	81	81
6	p90	104	105	106	108	109	110	111	68	68	69	70	70	71	72
	p95	108	109	110	111	113	114	115	72	72	73	74	74	75	76
	p99	115	116	117	119	120	121	122	80	80	80	81	82	83	83
7	p90	106	107	108	109	111	112	113	69	70	70	71	72	72	73
	p95	110	111	112	113	115	116	116	73	74	74	75	76	76	77
	p99	117	118	119	120	122	123	124	81	81	82	82	83	84	84
8	p90	108	109	110	111	113	114	114	71	71	71	72	73	74	74
	p95	112	112	114	115	116	118	118	75	75	75	76	77	78	78
	p99	119	120	121	122	123	125	125	82	82	83	83	84	85	86
9	p90	110	110	112	113	114	116	116	72	72	72	73	74	75	75
	p95	114	114	115	117	118	119	120	76	76	76	77	78	79	79
	p99	121	121	123	124	125	127	127	83	83	84	84	85	86	87
10	p90	112	112	114	115	116	118	118	73	73	73	74	75	76	76
	p95	116	116	117	119	120	121	122	77	77	77	78	79	80	80
	p99	123	123	125	126	127	129	129	84	84	85	86	86	87	88
11	p90	114	114	116	117	118	119	120	74	74	74	75	76	77	77
	p95	118	118	119	121	122	123	124	78	78	78	79	80	81	81
	p99	125	125	126	128	129	130	131	85	85	86	87	87	88	89
12	p90	116	116	117	119	120	121	122	75	75	75	76	77	78	78
	p95	119	120	121	123	124	125	126	79	79	79	80	81	82	82
	p99	127	127	128	130	131	132	133	86	86	87	88	88	89	90
13	p90	117	118	119	121	122	123	124	76	76	76	77	78	79	79
	p95	121	122	123	124	126	127	128	80	80	80	81	82	83	83
	p99	128	129	130	132	133	134	135	87	87	88	89	89	90	91
14	p90	119	120	121	122	124	125	125	77	77	77	78	79	80	80
	p95	123	123	125	126	127	129	129	81	81	81	82	83	84	84
	p99	130	131	132	133	135	136	136	88	88	89	90	90	91	92

NENS

Edat (anys)	Percentils de TA	TAS (mmHg). Percentils de talla							TAD (mmHg). Percentils de talla						
		p5	p10	p25	p50	p75	p90	p95	p5	p10	p25	p50	p75	p90	p95
1	p90	94	95	97	99	100	102	103	49	50	51	52	53	53	54
	p95	98	99	101	103	104	106	106	54	54	55	56	57	58	58
	p99	105	106	108	110	112	113	114	61	62	63	64	65	66	66
2	p90	97	99	100	102	104	105	106	54	55	56	57	58	58	59
	p95	101	102	104	106	108	109	110	59	59	60	61	62	63	63
	p99	109	110	111	113	115	117	117	66	67	68	69	70	71	71
3	p90	100	101	103	105	107	108	109	59	59	60	61	62	63	63
	p95	104	105	107	109	110	112	113	63	63	64	65	66	67	67
	p99	111	112	114	116	118	119	120	71	71	72	73	74	75	75
4	p90	102	103	105	107	109	110	111	62	63	64	65	66	66	67
	p95	106	107	109	111	112	114	115	66	67	68	69	70	71	71
	p99	113	114	116	118	120	121	122	74	75	76	77	78	78	79
5	p90	104	105	106	108	110	111	112	65	66	67	68	69	69	70
	p95	108	109	110	112	114	115	116	69	70	71	72	73	74	74
	p99	115	116	118	120	121	123	123	77	78	79	80	81	81	82
6	p90	105	106	108	110	111	113	113	68	68	69	70	71	72	72
	p95	109	110	112	114	115	117	117	72	72	73	74	75	76	76
	p99	116	117	119	121	123	124	125	80	80	81	82	83	84	84
7	p90	106	107	109	111	113	114	115	70	70	71	72	73	74	74
	p95	110	111	113	115	117	118	119	74	74	75	76	77	78	78
	p99	117	118	120	122	124	125	126	82	82	83	84	85	86	86
8	p90	107	109	110	112	114	115	116	71	72	72	73	74	75	76
	p95	111	112	114	116	118	119	120	75	76	77	78	79	79	80
	p99	119	120	122	123	125	127	127	83	84	85	86	87	87	88
9	p90	109	110	112	114	115	117	118	72	73	74	75	76	76	77
	p95	113	114	116	118	119	121	121	76	77	78	79	80	81	81
	p99	120	121	123	125	127	128	129	84	85	86	87	88	88	89
10	p90	111	112	114	115	117	119	119	73	73	74	75	76	77	78
	p95	115	116	117	119	121	122	123	77	78	79	80	81	81	82
	p99	122	123	125	127	128	130	130	85	86	86	88	88	89	90
11	p90	113	114	115	117	119	120	121	74	74	75	76	77	78	78
	p95	117	118	119	121	123	124	125	78	78	79	80	81	82	82
	p99	124	125	127	129	130	132	132	86	86	87	88	89	90	90
12	p90	115	116	118	120	121	123	123	74	75	75	76	77	78	79
	p95	119	120	122	123	125	127	127	78	79	80	81	82	82	83
	p99	126	127	129	131	133	134	135	86	87	88	89	90	90	91
13	p90	117	118	120	122	124	125	126	75	75	76	77	78	79	79
	p95	121	122	124	126	128	129	130	79	79	80	81	82	83	83
	p99	128	130	131	133	135	136	137	87	87	88	89	90	91	91
14	p90	120	121	123	125	126	128	128	75	76	77	78	79	79	80
	p95	124	125	127	128	130	132	132	80	80	81	82	83	84	84
	p99	131	132	134	136	138	139	140	87	88	89	90	91	92	92